

การพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริม การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก

จิตติมา เสือทอง¹, กชมน ชาติรุ้ง², จิตสรา ศิริณภัก³

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²ถนนสุขาภิบาล 5 เขตสายไหม กรุงเทพฯ

³ถนนประจักษ์ศิลปาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

Email: Jitima.su@ssru.ac.th¹, prothalia_21@outlook.com², csirinapuk@gmail.com³

Received: Apr 20, 2020

Revised: Jul 8, 2020

Accepted: Aug 21, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2) เพื่อให้ความรู้เรื่องหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในองค์ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ความต้องการในงานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินคุณภาพงานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่าข้อมูลด้านเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบในงานกราฟิกเคลื่อนไหว คือ เนื้อหาที่กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเห็นประโยชน์ของหญ้าแฝก มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ร้อยละ 44 ข้อมูลด้านประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายคาดว่าจะได้รับการชมสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว คือ ความรู้เรื่องหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 32 องค์ประกอบในงานกราฟิกเคลื่อนไหวที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ พบว่า ด้านภาพประกอบ มากที่สุด ร้อยละ 64 ลักษณะของคาแรกเตอร์ ที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ พบว่า คาแรกเตอร์ที่มีการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ มากที่สุด ร้อยละ 76 การนำเสนอเน้นประเด็นของการสูญเสียเนื้อดินและน้ำในพื้นที่ดินหายไป เน้นความรู้เรื่องหญ้าแฝก ตัวการพังทลายของดิน ฯลฯ เนื้อหาที่สื่อให้ดูรวบรัด เข้าใจง่ายและครอบคลุมข้อมูล ตัวละครที่ใช้ในงานมีสัดส่วนปกติหรือสัดส่วนคล้ายมนุษย์ ตัวละครจะมีการแต่งกายให้เหมาะสมกับอาชีพของตัวละครให้เป็นจุดเด่น ใช้โทนสีสว่างและสีธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผลการประเมินความเหมาะสมและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญ มีประเด็นหลักๆ คือ 1. การดำเนิน

เรื่องมีความเหมาะสม 2. การนำเสนองานมีความสอดคล้องเนื้อหา 3. ภาพประกอบ สัญลักษณ์ต่างๆสื่อความหมายได้ดี 4.เนื้อหา การบรรยาย เข้าใจดี 5. คุณภาพงาน พบว่า มีความเหมาะสมในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ประเด็นหลัก แต่ควรปรับปรุงประเด็นที่ 3 คือ เสียงบรรยาย ควรอ่านออกเสียงให้ชัดเจน

คำสำคัญ : หยู่แฝก, การอนุรักษ์ดินและน้ำ, กราฟิกเคลื่อนไหว

The Development of Motion Graphic To Promote Soil and Water Reservation by Vetiver Grass

Jitima Suathong¹, Kodchamon Chartrung², Chitsata Sirinapuk³

¹Suan Sunandha Rajabhat University

²Sukhaphiban 5 Road, Sai Mai District Bangkok

³Pratu Lod Road, Nai Mueang, Nakhon Si Thammarat

Email: Jitima.su@ssru.ac.th¹, prothalia_21@outlook.com², csirinapuk@gmail.com³

Received: Apr 20, 2020

Revised: Jul 8, 2020

Accepted: Aug 21, 2020

Abstract

This study is quantitative and qualitative research, aims to 1) develop motion graphic to promote soil and water reservation by vetiver grass 2) to educate new generation farmers about soil and water reservation by vetiver grass. The tools are questionnaire; to find out the target group's interests and interview form to interview graphic designers, in order to find out the appropriate design and how to improve the motion graphic. The results are as follow; the target group wants the content to show that, the King Bhumibhol sees the benefit of vetiver grass the most 44%. They expect to gain knowledge of soil and water reservation most 32%. The most interesting component in the motion graphic is illustration 64%. They prefer the characters with unique outfit most 76% and are dressed up to identify their occupation clearly. The content focuses on the losing problem of soil texture and water. The presentation is relaxing, easy to understand and covers the information. The color tone is natural bright. The graphic designers evaluated the appropriateness of the motion graphic in 5 points; 1) the story presentation 2) the content 3) the communication of illustration and symbols 4) the narration 5) the quality. Overall the result is the motion graphic is appropriate, according to the 5 points. However, the 3rd point (the narration) could be improved. The pronunciation should be more proper.

Keywords: Vetiver grass, Soil and Water Reservation, Motion Graphic

บทนำ

ในปัจจุบันมีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ต้องการทำการกสิกรรมโดยแนวทางตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) ได้วางเป้าหมายในการสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นหลัก (สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ, 2560) การจัดการและพัฒนาไม่ควรจะเริ่มจากรากของปัญหาความรู้ของเกษตรกร ความตระหนัก ทักษะคิด เป็นการเพิ่มทักษะการปรับตัวให้เข้าสู่สังคมการเกษตรมากขึ้น เกษตรกรจะเป็นเกษตรกรที่นอกจากจะสามารถปรับตัวเองได้เท่าทันสถานการณ์ได้แล้ว ยังต้องสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย เพื่อช่วยกันปรับโครงสร้างฐานความรู้ของเกษตรกรส่วนใหญ่ (สุวิทย์ ภูมิประเสริฐโชค, 2555 น. 4)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้ทรงตระหนักในปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดินที่เกิดขึ้นนั้น พระองค์ได้ทรงเล็งเห็นศักยภาพของหญ้าแฝกที่จะช่วยป้องกันและแก้ปัญหาหน้าดินพังทลายได้อย่างยั่งยืนและเป็นไปตามแนวทางทฤษฎีใหม่และทฤษฎีพอเพียง นอกจากนี้พระองค์ได้ให้กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน และหญ้าแฝกได้กลายมาเป็นที่ยินย

ของเหล่าเกษตรกรตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา หญ้าแฝก

สามารถช่วยในการช่วยป้องกันและแก้ปัญหาหน้าดินพังทลายได้นั้นเนื่องมาจากลักษณะเด่นต่างๆของหญ้าแฝก ลักษณะเด่นของหญ้าแฝก คือ มีระบบรากยาวหยั่งลึกและแผ่กระจายเป็นลักษณะตาข่ายลงไปใต้น้ำดิน เมื่อนำไปปลูกเป็นแถวชิดกันก็จะเป็นเสมือนกำแพงธรรมชาติ ด้วยระบบรากที่พิเศษนี้เอง หญ้าแฝกจึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำได้ง่าย ไม่ซับซ้อน และราคาถูก เป็นผลดีแก่เกษตรกร ดังนั้นความรู้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกจึงควรส่งเสริมเพื่อให้เกิดการทำการกสิกรรมที่ยั่งยืนด้วยวิถีธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นการสืบทอดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 อีกด้วยซึ่งการส่งเสริมความรู้ในเรื่องนี้จะช่วยให้เกษตรกรมีการจัดการจากรากของปัญหา เป็นการเพิ่มทักษะการปรับตัวให้เข้าสู่สังคมการเกษตร และสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) แต่อย่างไรก็ตามความรู้ในการนำหญ้าแฝกมาช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำนั้นมีเนื้อหาที่มีปริมาณมาก แม้ว่าทุกวันนี้มีสื่อที่หลากหลายในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่เนื่องจากเนื้อหาที่มีปริมาณมากและซับซ้อนอาจทำให้การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปอย่างลำบากเกิดความผิดพลาดได้และสื่อที่มีตัวอักษรมากเกินไปจะทำให้หน้าเบื่ออีกด้วย

ในปัจจุบันมีสื่อมากมายหลายประเภท และแต่ละสื่อสามารถบรรจุข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมความรู้ได้ดี แต่อย่างไรก็ตามการที่มีเนื้อหาหรือข้อมูลในสื่อมากเกินไป อาจส่งผลให้เกิดการเข้าถึงยาก ทำให้ผู้รับสื่อขาดความตั้งใจในการอ่านหรือชมข้อมูลนั้น สื่อหนึ่งที่น่าจะเป็นที่นิยมมากในการให้ความรู้ในปัจจุบันคือ Infographic ที่สามารถนำเสนอเนื้อหาที่ซับซ้อนได้ทั้งในรูปแบบสื่อประเภท 2 มิติ หรือสื่อประเภทกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ซึ่งสื่อประเภทกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) นับเป็นสื่อที่ทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลให้เข้าใจได้ง่ายโดยการแปลงข้อมูลที่มีความซับซ้อนให้เป็นภาพเป็นการรวบรวมข้อมูลนั้นมาเลือกตัดทอนนำส่วนที่สำคัญมาใช้ในการสื่อสาร เรียบเรียงแบ่งประเภทข้อมูลเป็นขั้นเป็นตอน และเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลในการดั่งนั้นในการสร้างสรรค์สื่อประเภทนี้ทักษะการวิเคราะห์เป็นส่วนสำคัญ เมื่อสามารถเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลได้แล้ว ก็ต้องใช้ทักษะในการเรียบเรียงเพื่อตัดสินใจว่าจะนำข้อมูลนั้นมาเล่าเรื่องแบบไหน (J. Sakurada,2015, น. 10) นอกจากนี้ทักษะด้านการออกแบบนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน เนื่องจากผู้ออกแบบต้องนำข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้วมาสื่อสารให้เป็นภาพ และสามารถสื่อสารถึงผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพความรู้ในการออกแบบต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

เช่น การใช้สี การวางเลย์เอาท์ การวาดภาพ หากผู้สร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) มีทักษะดังที่กล่าวมา ก็จะทำให้สามารถสร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ไปใช้ได้จริงและสอดคล้องกับเนื้อหาที่น่าเสนอได้ดี ซึ่งองค์ประกอบในการออกแบบนั้นมี 2 ส่วนหลัก คือ 1) เนื้อหาเป็นข้อมูล ขาวสาร ข้อเท็จจริง ที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ต้องมีความกระชับ ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย 2) ภาพหรือสัญลักษณ์ เป็นการออกแบบจากการแปลงข้อมูลเป็นภาพโดยนำภาพเหล่านั้นมาใช้แทนข้อมูลบางส่วนในการสื่อสาร ต้องมีความถูกต้อง และความเหมาะสมในการเลือกใช้ (ทิชพร นามวงศ์,2560, น. 21)

การพัฒนากราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำจะเป็นประโยชน์ช่วยให้เกษตรกรรุ่นใหม่หรือผู้ที่สนใจ ผู้ที่ต้องการศึกษาและรับรู้ถึงคุณประโยชน์ของหญ้าแฝกได้รับข้อมูลที่มีเนื้อหาที่เข้าใจได้ง่าย จดจำได้ดี ช่วยปรับโครงสร้างฐานความรู้ของเกษตรกรส่วนใหญ่ และสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นองค์ความรู้ให้เกษตรกรและผู้ที่สนใจใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ต่อไป รวมทั้งได้แนวทางในการจัดทำสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic)

ในการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2. เพื่อให้ความรู้เรื่องหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยการพัฒนาการสร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก มีขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สำหรับเก็บข้อมูลความต้องการในองค์ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ความต้องการงานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ประกอบด้วยเกษตรกรรุ่นใหม่ คนวัยทำงาน เพศหญิงและชาย จำนวน 100 คน ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic)

กลุ่มที่ 2 สำหรับประเมินความเหมาะสมและแนวทางในการพัฒนาการสร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นักออกแบบกราฟิกจำนวน 10 คน

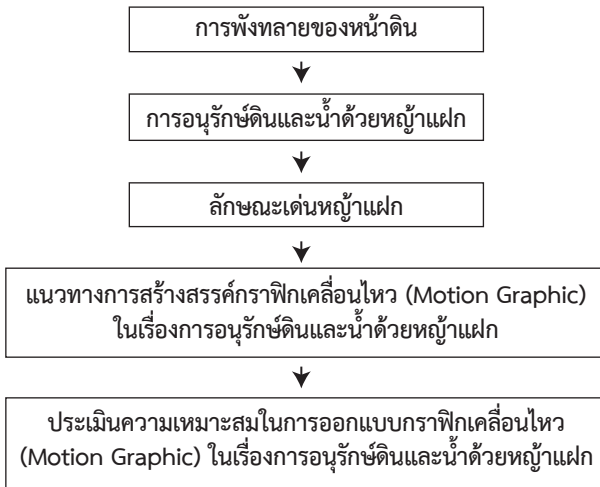
ขอบเขตด้านเนื้อหาและการออกแบบ

นำเสนอการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกผ่านสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจ (Questionnaire survey) ความต้องการของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟิก เพื่อประเมินการออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในการนำไปสู่แนวทางปรับปรุงพัฒนาการออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกให้มีความเหมาะสม

กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในองค์ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ความต้องการในงานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก
2. แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินคุณภาพงานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงทฤษฎีใหม่ของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก เพื่อตั้งประเด็นคำถามในการรับรู้และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานที่ต้องการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกความต้องการองค์ประกอบด้านต่างๆ ผ่านสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic)

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อธิบายความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ในการจำแนกแนวทางในการพัฒนากราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาออกแบบสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก

ขั้นตอนที่ 4 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟิกเพื่อประเมินความเหมาะสมและหาแนวทางการพัฒนาปรับปรุง

ผลการวิจัย

ในการพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามในประเด็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ความต้องการองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกผ่านสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ผลการศึกษา มีดังนี้

องค์ประกอบด้านเนื้อหา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในเรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก และเรื่องความต้องการองค์ประกอบต่างๆผ่านสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) มีดังนี้

1. ข้อมูลด้านเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบในงานกราฟิกเคลื่อนไหว พบว่ากลุ่มเป้าหมายต้องการเนื้อหาที่กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเห็นประโยชน์ของหญ้าแฝก มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ร้อยละ 44 ลำดับที่ 2 คือเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกพืชไร่และสวน ร้อยละ 14 ลำดับที่ 3 คือ การฟื้นฟูดิน และลักษณะเด่นต้นหญ้าแฝกร้อยละ 12

2. ข้อมูลด้านประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายคาดว่าจะได้จากการชมสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว นั้นกลุ่มเป้าหมายคาดว่าสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวให้ความรู้เรื่องหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 32 ลำดับที่ 2 คือแนวทางที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในเกษตรกรได้ ร้อยละ 26 ลำดับที่ 3 คือ เปรียบเทียบการใช้และไม่ใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ ดินและน้ำ ร้อยละ 24

3. องค์ประกอบในงานกราฟิกเคลื่อนไหวที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจองค์ประกอบในงานกราฟิกเคลื่อนไหว ด้านภาพประกอบ มากที่สุดร้อยละ 64 ลำดับที่ 2 หัวข้อที่สนใจร้อยละ 72 ลำดับที่ 3 เสียงดนตรี ร้อยละ 54

4. ลักษณะของคาแรกเตอร์ ที่กลุ่มเป้าหมายต้องการพบว่า กลุ่มเป้าหมายต้องการคาแรกเตอร์ที่มีการแต่งกาย ที่เป็นเอกลักษณ์ มากที่สุด ร้อยละ 76 ลำดับที่ 2 คือมีอาชีพบอกตัวตน ร้อยละ 72 และลำดับที่ 3 คือ นิสัยท่าทางที่ดูเป็นมิตร 60

ผลการออกแบบและแนวทางการพัฒนาสื่อ

หลังจากวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆเพื่อใช้ในการออกแบบจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายทำให้ได้ผลสรุปว่า ควรออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว เรื่อง การปลูก

หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูก

1.ด้านเนื้อหา ประเด็นที่น่าสนใจ

1) ประเด็นของเรื่อง เน้นประเด็นของการสูญเสียเนื้อดินและน้ำในพื้นที่ดินหายไ้ มาเป็นจุดเด่นของเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ เพื่อดูให้น่าสนใจ

2) เนื้อเรื่อง เริ่มเรื่องเกี่ยวกับเกษตรกรที่มีพื้นที่ของตนเองทำการปลูกพืชผักสวนครัว และได้นำหญ้าแฝกมาใช้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ตนเอง ใช้การเปรียบเทียบกับเกษตรกรคนอื่นที่ไม่ใช้หญ้าแฝกนำเสนอผลดีต่างๆที่เกิดขึ้นจากการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก เมื่อเทียบกับเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้หญ้าแฝก ตอนท้ายเรื่อง อัญเชิญพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ได้ตรัสเรื่องการนำหญ้าแฝกมาใช้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) การนำเสนอ เน้นความรู้เรื่องหญ้าแฝก ตัวการพังทลายของดิน ฯลฯ เนื้อหาที่สื่อให้ดูรวบรัด เข้าใจง่ายและครอบคลุมมากที่สุด

ด้านการออกแบบ

1.ตัวละคร ตัวละครที่ไ้ในงานมีสัดส่วนปกติ หรือสัดส่วนคล้ายมนุษย์ ตัวละครจะมีการแต่งกายให้เหมาะสมกับอาชีพของตัวละครให้เป็นจุดเด่น

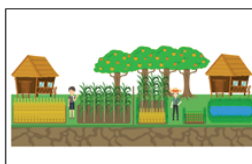
2.สี ใช้โทนสีสว่างและสีธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

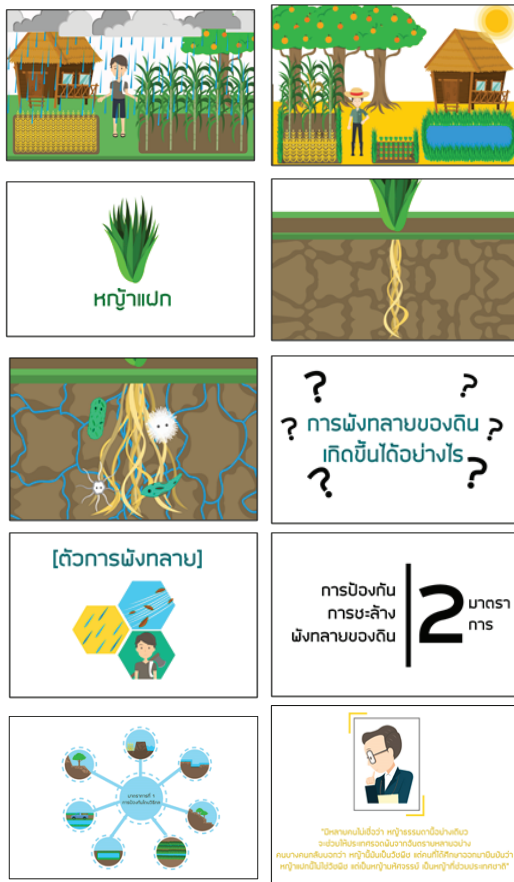
เน้นความรู้เรื่องหญ้าแฝก ตัวการพังทลายของดิน ฯลฯ เนื้อหาที่สื่อให้ดูรวบรัด เข้าใจง่ายและครอบคลุมมากที่สุด

3.การนำเสนอภาพ ภาพและสัญลักษณ์ต่างๆ เป็นรูปแบบตัดทอน ให้อ่านภาพสวย เข้าใจง่าย ใช้ลักษณะภาพที่ดูทันสมัยให้เข้ากับสื่อ YouTube เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้ที่ได้จากสื่อไปต่อยอดได้ตามจุดประสงค์ของการวิจัย

4.เพลงประกอบ เพลงที่นำมาประกอบในเนื้อหา นำเพลงที่สื่อความสร้างจิตนาการและความสดใสที่เข้ากับเนื้อเรื่องมากที่สุด

5.ตัวอักษร ตัวอักษรใช้แบบไม่มีหัวทำให้อ่านดูน่าสนใจ ไม่ดูเป็นวิชาการเกินไปผลงานการออกแบบ ดังนี้

รูปที่ 1 การนำเสนอกราฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง
การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก

หลังจากผู้วิจัยได้ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกแล้วนั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบด้านกราฟิก ในประเด็นแนวทางการสร้างสรรค์งานกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกเพื่อหาความเหมาะสมและแนวทางพัฒนาสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) โดยมีประเด็นหลัก ดังนี้

1. การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม (ต่อกลุ่มเป้าหมายลำดับเรื่องราวได้ดี)
2. การนำเสนองานมีความสอดคล้องเนื้อหา
3. ภาพประกอบ สัญลักษณ์ต่างๆสื่อความหมายได้ดี
4. เนื้อหา การบรรยาย เข้าใจดี
5. คุณภาพงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า การออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกนั้น มีความเหมาะสมในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ประเด็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามในงานออกแบบสื่อกราฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ควรให้ความตระหนักในประเด็นที่ 4 คือการบรรยายเนื้อหา เนื่องจากการบรรยายมีการออกเสียงไม่ชัด เช่นคำว่า เกษตรกร จึงควรปรับปรุงการออกเสียงให้ชัดเจน

ในส่วนประเด็นที่ 3 สัญลักษณ์ต่างๆสามารถสื่อสารได้ดี แต่ฝนอาจจะดูอันตรายเกินไป เพราะภาพกราฟิกที่ใช้ดูมีความแหลมคม นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ อาจเพิ่มลูกเล่นมากกว่านี้ให้ดูไม่เป็นวิชาการมาก ดูแล้วให้ความรู้สึกสบายๆมากขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

แนวทางการออกแบบสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกมุ่งเน้นให้ความรู้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ผู้ที่สนใจการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการกสิกรรมด้วยวิถีธรรมชาติ สื่อกราฟิกเคลื่อนไหวนับว่าเป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย ทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลให้เข้าใจโดยการแปลงข้อมูลที่มีความซับซ้อนให้เป็นภาพ แต่อย่างไรก็ตามผู้ออกแบบต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์เป็นส่วนเพื่อเรียงลำดับ ความสำคัญของข้อมูล โดยการนำเสนอเรื่องอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝกผ่านสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวนั้นผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ และต้องการทราบในงานกราฟิกเคลื่อนไหว ซึ่งผลการศึกษา พบว่าเนื้อหาต้องการให้นั้นประเด็นของการสูญเสียเนื้อดินและน้ำในพื้นที่ดินหายไป ใช้การนำเสนอการเปรียบเทียบเกษตรกรที่ได้นำหญ้าแฝกมาใช้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ตนเอง

มาใช้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ตนเอง เทียบกับเกษตรกรอีกคนที่ไม่ใช้หญ้าแฝกนำเสนอผลดีต่างๆที่เกิดขึ้นจากการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ทำการเพาะปลูก สอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การปลูกหญ้าแฝกในการปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดานเพื่อการปลูกพืชตามแนวพระราชดำริ ของอารี สุวรรณจินดาและคณะ (2556) พบว่าเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายสามารถปลูกหญ้าแฝกในดินที่แข็งเป็นดาน และสามารถช่วยให้ดินที่แข็งเป็นดานมีส่วนประกอบของดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชมากขึ้น การออกแบบภาพและสัญลักษณ์ต่างๆเป็นรูปแบบตัดทอน ให้ดูภาพสวย เข้าใจง่ายเพลงที่นำมาประกอบสื่อถึงจินตนาการตัวอักษรใช้แบบไม่มีหัวทำให้ดูน่าสนใจมีดูเป็นวิชาการเกินไป ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบกราฟิกเพื่อประเมินความเหมาะสมและเพื่อหาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงสื่อกราฟิกเคลื่อนไหวเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก จากประเด็นหลักๆคือ 1. การดำเนินเรื่องมีความเหมาะสม 2. การนำเสนองานมีความสอดคล้องเนื้อหา 3. ภาพประกอบ สัญลักษณ์ต่างๆสื่อความหมายได้ดี 4.เนื้อหา การบรรยาย เข้าใจดี 5. คุณภาพงาน พบว่ามีความเหมาะสมในเกณฑ์ดีทั้ง 5 ประเด็นหลัก ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของสมโชค เนียนไธสงและคณะ (2018) ซึ่งได้ทำการศึกษารื่องการพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกเพื่อป้องกันการเกิดโรคอ้วน

เด็กช่วงอายุ 6-12 ปี ทัศนศึกษาโรงเรียนวัดดอนเสลา พบว่าการออกแบบสัญลักษณ์ต่างๆด้วยภาพเวกเตอร์ มีเสียงประกอบเสียงเพลงบรรเลง ตัวอักษรไม่มีหัว มีระดับความพึงพอใจจากผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับมาก

แต่อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า ควรปรับปรุงการบรรยายเนื้อหา เนื่องจากการบรรยาย มีการออกเสียงไม่ชัด เช่นคำว่า เกษตรกรจึงควรปรับปรุง การออกเสียงให้ชัดเจน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ อาจเพิ่มลูกเล่นมากกว่านี้ ให้ดูไม่เป็นวิชาการมาก ดูแล้วให้ความรู้สึกละสบายๆ มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าหญ้าแฝกมี คุณประโยชน์เป็นอย่างมากในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งจะสามารถช่วยการกสิกรรมของไทยเป็นไปอย่าง ยั่งยืน การให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลอันมากมายของ หญ้าแฝกนั้น การเข้าถึงและการออกแบบสื่อที่เหมาะสม เป็นสิ่งจำเป็น ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป การพัฒนาสื่อกราฟิก เคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ หญ้าแฝกในด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านการอนุรักษ์ดิน และน้ำ หรือมุ่งเน้นให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่นเด็กๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้ความรู้คุณประโยชน์

ของการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีการตามธรรมชาติ เป็นต้น

References

- Ari Suwanjinda et al. (2013). Strategy of Planting Vetiver Grass to Improve the compact Hard-pan Soil for growing Plant in Accordance with His Majesty's Initiative ; Journal of the Association of Researcher. Vol.18 No. 2
- Bangkok Biz News (2019). Stop Soil Erosion. Retrieved 20 th August 2019 from <https://www.bangkokbiznews.com/pr/detail/61906>
- J. Sakurada (2015). Basic Infographic. Bangkok: IDC Premier.
- National Economic and Social Development Board (2017). 12th National Economic and Social Development Plan. Retrieved 3 th May 2019 from <https://www.nesdb.go.th/download/plan12>

Office of Royal Development Projects Board
(2019). *Vetiver Grass*. Retrieved 20 th August
2019 from [http://km.rdpb.go.th/
Knowledge/View/19](http://km.rdpb.go.th/Knowledge/View/19)

Somchok Naemthaisong et.al (2018).
*Development of Motion Graphics to
Prevent Obesity
in Child age 6-12 Case study : Wat Donsaloo
School*. Journal of Management Science
Nakhon Pathom Rajabhat University.
Vol.5 No. 1

Suvit Pumprasertchok (2012). *The New
Generation Farmers VS The Future
Generation Farmers. Research
Community* Vol.18 No. 105

Tichaporn Namwong (2017). *A Design of
Infographic for Developing Creative
Thinking*.

Veridian E-Journal, Science and Technology
Silpakorn University. Vol.4 No. 4